

2008. július 24., csütörtök

MAGYAR SZÓ.COM

[Művelődés<<](#)

Lenyomatot hagyó pillanatokra építék

Tabló a mai magyar társadalomról: korrupció, gyűlölködés, amoralitás – Dettre Gábor filmje a képünkbe vágja mivel nem akarunk szembesülni

Azt olvasom a tartalomismertetőben, hogy a film a mai magyarországi társadalmat mutatja be. Nézem, és gyilkosságot látok, koszos cigányozást, korrupciót, erkölcstelenséget. Meg szerelem is van, egy negyvenes éveiben járó rendőr kapcsolata egy 17 éves cigánylánnyal. Ilyen világban élünk? Dettre Gábor filmrendező szerint igen, aki saját országára sújtott le a Tabló című filmjével. Nemes szándék vezérli. Mint mondja, ideje felnyitni a szemünket, mert igen, ilyen világban élünk.

Dettre Gábor: Ez a film egy nagyon izgalmas körkép a magyar társadalomról (Molnár Edvárd)

– Ez a film nekem lehetőséget adott arra, hogy bemutassam az ország, Budapest atmoszféráját, az eluralkodott korrupciót, az amoralitást, az egymás iránti gyűlölködést. Ez egy krimi, gyilkosság történik, elindul a nyomozás, ez a történet, ami önmagában véve nem is nagyon különleges, de nem ez a lényeg. Ez arra jó, hogy erre rá tudom tenni mindazt, amit én ki szeretnék fejezni. A téma, az események, a szereplők mögé akartam menni. Erre utal a cím is. Tabló a címe, mert sokféle embert mutatok be, mintegy hatvan szereplő van benne. Elolvastam a forgatókönyvet, szokványos értelemben nem is egy jó forgatókönyv, nem olyan, amire a rendezők többsége azt mondaná, hogy igen, ez az, amit én nagyon meg akarok csinálni, de rájöttem, hogy én erre baromira jól rá tudom pakolni az elképzelésemet – mondja a rendező – Még csak nem is budapesti a történet, hanem sok szempontból közép-európai, Szerbiára, Szlovákiára is állhat. Persze gazdasági, politikai, kulturális téren vannak eltérések, de majdnem mindenhol érezhető a reménytelenség, az elkeseredtség, utálat, idegengyűlölet, agresszivitás, ami Magyarországon. Erről akartam filmet csinálni.

A Tablóban sokat hallunk a zsidókról, cigányokról és az őket utálóról. Ezt látva talán azt is gondolhatnánk, hogy így oszlik meg a mai Magyarország: vannak a zsidók, a cigányok, és vannak az őket utálók?

– Már többször megkérdezték tőlem, hogy miért így adtam képet a társadalomról. Engem bizonyos aspektusok érdekeltek, amelyek abszolút létezőek. Nem kizárólag cigány- vagy zsidókérdés a film. Itt van a főhős, akit könnyűvérűsége miatt szid mindenki, azután itt van ez a barom amerikai, na meg persze a zsidók és a cigányok is. Mindenki mindenkiről beszél, és tulajdonképpen semmi sem konkrét a filmben. A szituációk sem logikusak. Hát össze-vissza beszélnek az emberek! Például a Fábry Sándor beszéde is. Az égvilágon semmi értelme sincs! Na de ez borzasztó sokat kifejez. (Fábry Sándor a rendező régi barátja. Így került ő is a filmbe, ő is erre a tablóra. Dettre Gábor hetekig írta azt a teljesen se füle, se farka beszédet, ami elhangzik a filmben az ismert műsorvezető szájából – a szerző megj.) Ez a nonszensz Magyarország nonszensz voltát jelzi. Minden nap – és most ezt egészen komolyan mondom –, valamilyen szempontból a gyűlölködéssel, az agresszivitással találkozunk az ember Budapesten. Itt Palicson például nyugodt alaphangulat van. Biztos itt is vannak hülyék, azok mindenhol vannak, de van egy alaphangulat. Itt most jó. De mit látunk Budapesten? Szemetet a parkban, idióta módon kommunikáló, agresszív és gyűlölettel teli embereket. Ott az embernek az a benyomása, hogy biztos itt is vannak jó emberek. Tehát pont a fordítottja annak, amit most itt érzek. Ez csak egy példa. Természetesen egy nagyvárost egy kisvárossal nem lehet összehasonlítani, de tény, hogy a helyzet igen lesújtó.

A Tablót még nem láthatta a közönség, mert szeptember 28-án kerül majd a magyarországi mozikba. Nem fél a fogadtatásától? Az emberek nem szeretik az ilyesmit látni, ha meg ráadásul az igazságot mutatja meg, akkor meg pláne.

– Valóban nem szeretnek önmagukkal szembesülni az emberek. A filmet már kritizálták. Döbbenetes, de a húgom megnézte a filmet, majd felhívott és közölte velem, hogy mutogasd ezt a filmet a baloldali liberális sz..r barátaidnak, azok biztos fognak a következő filmre pénzt adni. Miről beszélsz, kérdeztem. Erre ő: hogy képzeled, hogy ilyen képet festesz erről az országról. Te, aki Amerikában rohadtál, miközben mi itt szívunk stb., stb. Maga Orbán Viktor is úgy fogalmazott, hogy morális válság van az országban. Ez megfogalmazódott, de erről nem lehet filmet csinálni, mert az már ciki?! Mert azt akarjuk bemutatni, hogy mi magyarok milyen nagyszerű emberek vagyunk, hogy összefogunk meg minden. Hát mindenki utál mindenkit! Nincs ezen mit szépíteni. Ez viccesen hangzik, de ez így van. Szóval a filmet valóban vannak, lesznek, akik elutasítják. Művészileg nem, de nyilvánvaló, hogy nem lesz egy hagyományos értelemben vett siker. Persze vannak, akik igen jelentősnek tartják. Én azt gondolom, hogy egy nagyon izgalmas körkép.

Húsz évig Amerikában élt. Nem csapta meg az amerikai filmkészítés szele?

– Igyekeztem elhatárolódni a mázzal leöntött, szirupos filmgyártástól. Én nagyon szerettem New York Cityt, de nagy disznóság Amerikától, hogy benyalatják a nézőkkel azokat a filmeket, amelyek hazug „valóságot” mutatnak. Amerikában voltam egyetemista, szerencsére a New York University nagyon mást képvisel. Másnak láttuk Amerikát. Alapjában véve jól megvoltam ott, sajnállok sok mindent, de az amerikai politika miatt el is jöttem onnan. A tiltakozásom oda vezetett, hogy el kellett jönnöm.

A tiltakozást azonban Magyarországon sem hagyta abba. Mit érhet el a rendező, mit érhet el egy-egy film a társadalom elleni harcban?

– Vannak az életben olyan pillanatok, amelyek mély lenyomatot hagynak. Én ezekre a pillanatokra építek. Egy-egy ilyen pillanatot tudok okozni a filmmel. Ha el tudok ültetni egy érzést, egy gondolatot, ami megmarad, az óriási dolog. Őrült világban élünk, s ha ebben az őrületben akad egy-egy őszinte gondolat, az már sokat számít.

[Tápai Renáta](#)

[2008. július 23., szerda](#)